

LIFE ACT

Action for Climate Transition

November 2024

Kort om LIFE ACT

Et nationalt samarbejde
om acceleration af klimahandling.

Folderen er udarbejdet af
projektlederen for LIFE ACT,
Region Midtjylland i november 2024.

Indhold

Overordnet formål	4
Konsortiet	5
Økonomi og andre fakta	5
Arbejdspakkerne (WP)	6
Oversigt over konsortiets medlemmer	14
Læs mere og kontakt	16

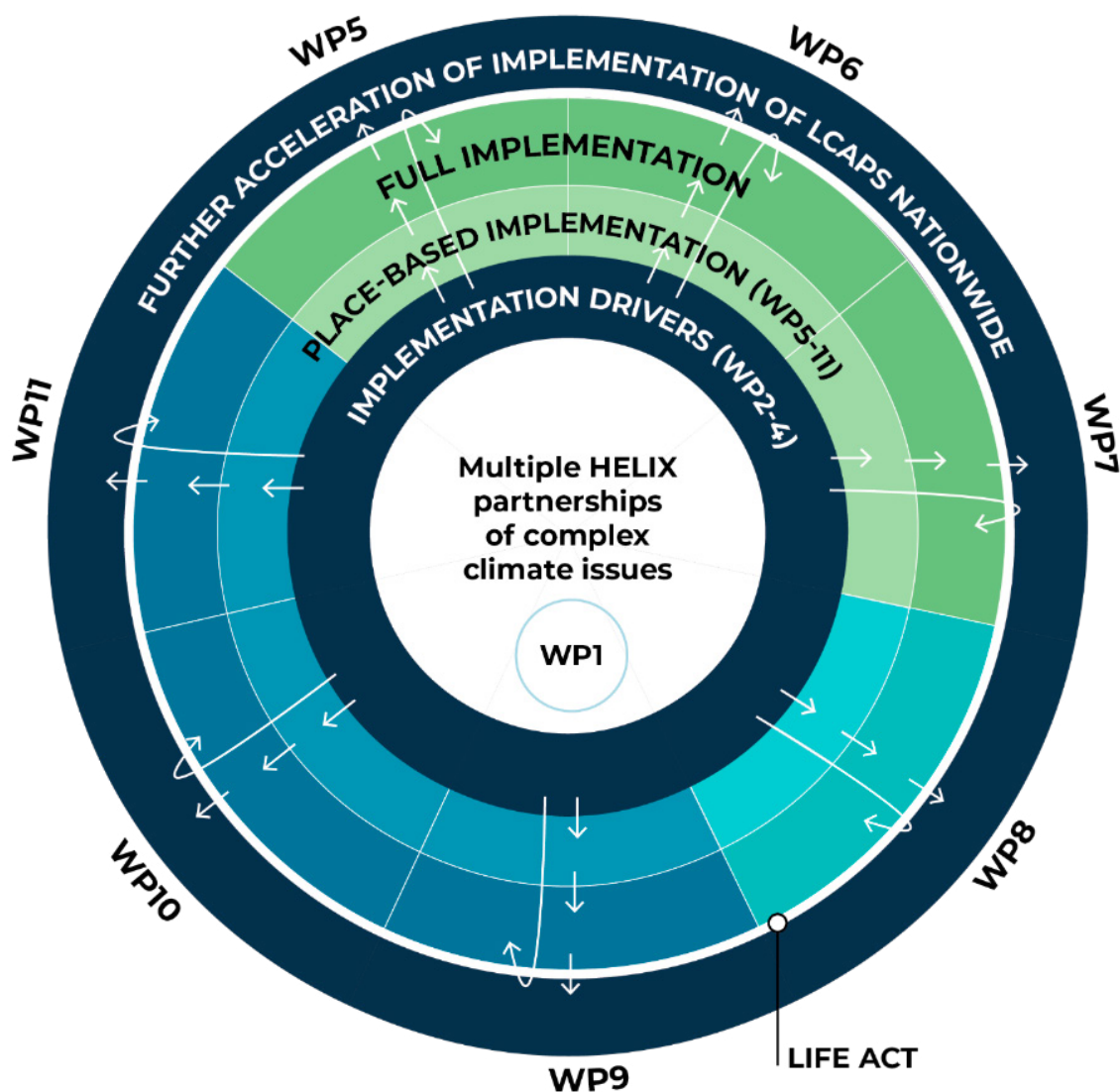

Overordnet formål

LIFE ACT har til formål at accelerere gennemførelsen af de kommunale klimahandlingsplaner i hele landet. Dette med henblik på at opnå klimaneutralitet og modstandsdygtighed overfor klimaforandringer inden 2050.

Projektet rummer en lang række lokalt forankrede projekter inden for både forebyggelse, tilpasning til klimaforandringer og synergier mellem de to områder. De lokalt

forankrede projekter gennemføres for at finde løsninger på konkrete problemstillinger og for at give inspiration regionalt, nationalt og på EU-niveau. I processen frem mod at finde de bedste klimaløsninger er der fx fokus på opbygning af klimaledelse, borgerinddragelse, læring og fælleskommunale indsatser.

Konsortiet

Det er et stort og bredt partnerskab, der står bag LIFE ACT. Selve projektkonsortiet består af 38 økonomiske partnere, der sammen med EU's LIFE-program finansierer projektet og er ansvarlig for at gennemføre de lovede aktiviteter. Dertil kommer 38 støttende aktører, som alle har roller i projektet bestående i at inspirere, afprøve eller videreudvikle aktiviteterne i projektet. Rækken af støttende aktører kan blive endnu længere, efterhånden som projektet skrider frem. Det er planlagt at indgå samarbejdsaftaler med næsten alle danske universiteter, men disse aftaler er der endnu ikke taget hul på.

Region Midtjylland er projektkoordinator og har dermed det overordnede ansvar for projektets gennemførelse.

Alle fem danske regioner og Aarhus Kommune har ansvar for at drive udviklingen i de 11 arbejdsplaner fremad. Desuden forpligter flere kommuner sig til at tage en aktiv rolle i at gennemføre de lokalt forankrede aktiviteter, der er i arbejdsplanerne.

Økonomi og andre fakta

LIFE ACT har i ansøgningen et samlet budget på ca. 210 mio. kr. Heraf bidrager EU's LIFE-program med ca. 130 mio. kr. og de 38 økonomiske partnere med de resterende 80 mio. kr.

Projektet gennemføres over 8 år, med start 1. januar 2025.

Læring i projektet deles med alle landets kommuner, og det forventes, at effekterne blandt meget andet vil være:

- De lokale klimahandleplaner implementeres hurtigere, og handlingerne er mere målrettede og sammenhængende.
- Vidensniveauet hos de relevante myndigheder og interessenter indenfor klimaplanlægning er hævet væsentligt.
- Komplekse klimaproblemer løses i brede partnerskaber omfattende alle relevante aktører.

Arbejdspakkerne (WP)

Projektarbejdet er organiseret i 11 arbejdspakker kaldet WP, som er en forkortelse af den engelske betegnelse for arbejdspakker, work packages. Disse præsenteres kort i det følgende.

WP1 Projektledelse, koordinering, monitorering og formidling

Region Midtjylland har ansvar for denne arbejdspakke og er dermed den overordnede ansvarlige for det samlede projekts gennemførelse.

Arbejdet omfatter:

- Styring af projektets gennemførelse teknisk og finansielt, herunder koordinering på tværs mellem arbejdspakkerne.
- Udvikling af et fælles monitoreringssystem. Systemet skal dels overvåge fremgangen i implementeringen af de kommunale klimahandleplaner. Det er yderligere ambitionen, at det udviklede system skal integreres i den globale overvågning af klimaindsatserne, som gennemføres i Covenant of Mayors.
- Kommunikation, formidling og netværksdrift i såvel national som international sammenhæng.

WP2 Komplementær finansiering, overvågning, koordination og mobilisering

Region Midtjylland har ansvar for denne arbejdsplan i samarbejde med Central Denmark EU Office, der i arbejdsplanen har et tæt samarbejde med de øvrige regionskontorer i Bruxelles.

Arbejdet omfatter

- Opsamling af viden fra alle de tematiske arbejdsplaner, så behov for yderligere finansiering kommer frem i lyset og kan give anledning til nye projekter. Afdækning af danske fundingprogrammer og EU-programmer, der kan supplere alle arbejdsplaner i deres arbejde.
- Overvågning af hvilke komplementære projekter, projektet afføder. Finansieringsmodeller for klimaløsninger.

WP3 Bæredygtighed, replikation og udnyttelse af projektræsultater

Region Midtjylland har ansvar for denne arbejdsplan.

Arbejdet omfatter:

- Bæredygtighed i projektets drift og løsninger og After-LIFE, så projektets resultater lever videre efter projektets formelle afslutning
- Replikation og udnyttelse af projektræsultater i ind- og udland. Her er stor opmærksomhed på, at selvom "kun" 27 danske kommuner er økonomiske partnere i projektet, skal alle danske kommuner have udbytte af projektet.

WP4 Governance og kapacitetsopbygning

Region Midtjylland har ansvar for denne arbejdsplan i samarbejde med Region Nordjylland, som har indgået en aftale med det Norddanske EU-kontor om opgavevaretagelsen.

Kommuner, der deltager i arbejdsplanen: Frederikssund, Hjørring, Horsens, Middelfart, Næstved, Randers, Thisted, Ringsted, Samsø og Aalborg.

Arbejdet omfatter:

- Interessentinvolvering. Her arbejdes der med udvikling af et system til at vurdere borgernes og øvrige interessents parathed til at handle på klimaspørgsmål (Climate Action Readiness Level, CARL), som efterfølgende testes og videreudvikles i lokalt forankrede pilotprojekter.
- Udvikling og konsolidering af multiple helix-partnerskabstilgangen, fx gennem living labs og udvikling af partnerskabsaftaler. Denne indsats fokuserer på kapacitetsopbygning blandt lokalpolitikere og ledelsespersonale i kommunerne, samt identifikation af den optimale klimastyringsstruktur i en dansk sammenhæng.

WP5 Omstilling af land- og skovbrug

Region Sjælland er ansvarlig for denne arbejdsplan i samarbejde med Region Midtjylland.

Kommuner, der deltager med lokalt forankret arbejde: Brønderslev, Herning, Hjørring, Horsens, Kalundborg, Morsø, Odsherred, Ringkøbing-Skjern, Ringsted, Samsø, Skive, Thisted, Varde, Aalborg og Aarhus.

Arbejdet omfatter:

- Udvikling af en smidigere myndighedsbehandling af nye pyrolyseanlæg og udrulning af biokulprojekter i landkommuner.
- Klimamodstandsdygtige landbrugssystemer rettet mod at udvide mere bæredygtige landbrugsmetoder lokalt og gennem offentlige indkøb med lokale landmænd.
- Skovbrug og skovrejsning, der sigter mod at udbygge det tværkommunale net af skove på tværs af landet.

WP6 Vedvarende energi og energibesparelser

Aarhus Kommune er ansvarlig for denne arbejdsplan i samarbejde med Region Syddanmark.

Kommuner, der deltager med lokalt forankret arbejde: Herning, Høje-Taastrup, Kalundborg, København, Lemvig, Lyngby-Taarbæk, Mariagerfjord, Middelfart, Næstved, Randers, Ringsted, Skive og Aarhus.

Arbejdet omfatter:

- Udvikling af kommunale strategiske energiplaner, herunder skabelsen af en platform for videndeling om strategisk energiplanlægning, for at udvikle og dele erfaringer, værktøjer og metoder i et samarbejds miljø. Platformen bliver stillet til rådighed for hele landet, hvilket giver mulighed for at koordinere de strategiske energiplaner i Danmark. Der bliver også arbejdet med borgerinvolvering i stor skala, vedvarende energiplanlægning og skabelse af energiparker.

WP7 Omstilling af transportsektoren

- Energieffektivitet fokuserer på at udvikle en energieffektiviseringskultur omkring bebyggelser til alle formål på tværs af alle kommuner. Det handler om strømligning af vedligeholdelsesprocedurer for optimering af driften på kommunale bygninger, udvidelse af anvendelse af fjernkøling og fremme af samarbejder med varmeværker med henblik på forbedret energieffektivitet med videre.
- Overskudsvarme, herunder især på kortlægning af potentialer og metoder til implementering samt skabelsen af multiple helix partnerskaber for at fremme, at de nødvendige beslutninger træffes under hensyn til såvel miljømæssige, sociale og økonomiske forhold.

Region Hovedstaden er ansvarlig for gennemførelse af denne arbejdsplan i samarbejde med Region Nordjylland.

Kommuner, der deltager med lokalt forankret arbejde: Hjørring, Høje-Taastrup, Kalundborg, Lyngby-Taarbæk, Mariagerfjord, Næstved, Odsherred og Randers.

Arbejdet omfatter:

- Mobilitetsvaner. Her undersøges, hvordan mobilitetsadfærd kan ændres hos henholdsvis børn og unge samt hos pendlere til fordel for en mere bæredygtig og aktiv mobilitet.
- Multimodal transport (anvendelse af forskellige transportformer til en transport). Her fokuseres på fremme af multimodal transport som middel til at reducere behovet for privatbil. Det multimodale system understøttes af velfungerende knudepunkter, der forbinder de mange mobilitetsformer, for at være et relevant alternativ.
- Bæredygtig godstransport. Her fokuseres på, hvordan emissioner fra godstransport på vejene i byer kan reduceres. Det undersøges, hvordan kommunerne kan spille en aktiv rolle gennem krav til og samarbejde med transportaktører omkring udlednings- og trængselsreducerende tiltag for gods- og varetransport. Der skal identificeres en række forskellige indsatsområder og iværksættes initiativer med fx grønne offentlige indkøb, reduktion af forbrug og anvendelse af alternative former for varetransport (mindre anvendelse af tunge er på fossile brændsler).

WP8 Synergier og merværdier

Region Sjælland er ansvarlig for gennemførelsen af denne arbejdsplan i samarbejde med Region Midtjylland.

Kommuner, der deltager med lokalt forankret arbejde: Brønderslev, Frederikssund, Herning, Odsherred, Ringsted, Samsø, Skive og Aalborg.

Arbejdet omfatter:

- Strategisk fysisk planlægning i tværkommunale skala. Opgaven handler om at forbedre en forvaltningspraksis, der sigter mod holistisk og mere effektiv arealanvendelse på tværs af sektorer, fx energi, mobilitet, boliger, natur, landbrug og andre funktioner med rumlig indvirkning.
- Naturbaserede løsninger og multifunktionalitet. Naturbaserede løsninger har et særligt potentiale for to af vores helt store udfordringer; klimakrisen og biodiversitetskrisen. Der skal i denne indsats blandt andet samles og formidles viden samt arbejdes på beslutningsstøtte og finansieringsmodeller, så naturbaserede løsninger kan vinde større indpas fremfor de traditionelle betonløsninger.

WP9 Havvandsstigninger

Region Syddanmark er ansvarlig for denne arbejdsplan i samarbejde med Region Midtjylland.

Kommuner, der deltager med lokalt forankret arbejde: Lemvig, Mariagerfjord, Morsø, Nyborg, Odsherred, Randers, Vejle og Aarhus.

Arbejdet omfatter:

- Tilpasningsløsninger til havvandsstigninger i en urban kontekst. Til håndtering af kompleksiteten i kommunal klimatilpasningsplanlægning i byerne, udvikler og konsoliderer opgaven en planlægningsramme, der bygger på DAPP-metoden og/eller andre adaptive værktøjer.
- Partnerskaber og kystudvikling i landområder. Udenfor byerne kan håndtering af havvandsstigninger ikke løses af den enkelte kommune. Det skal foregå i partnerskaber sammensat af de rette, og dermed alle relevante aktører. Der arbejdes i denne indsats med emner som organisatorisk opsætning, finansiering, omkostningsfordeling, strategiudvikling (også tilbagetrækningsstrategier) mv.

WP10

WP10 Helhedsorienteret vandhåndtering

Region Midtjylland er ansvarlig for denne arbejdsplan i samarbejde med Region Hovedstaden.

Kommuner, der deltager med lokalt forankret arbejde: Frederikssund, Herning, Horsens, Høje-Taastrup, Kalundborg, Lemvig, Lyngby-Taarbæk, Mariagerfjord, Nyborg, Randers, Samsø, Vejen, Vejle, Aalborg og Aarhus.

- Vandløb, opland og ådale. Her ses på arealanvendelsen og de mange forskellige interesser i vandoplandet fx kilder til vedvarende energi, landbrug, næringsstof tilbageholdelse, genfugtning af tørvejord, vandtilbageholdelse, habitatbeskyttelse, rekreativ brug biodiversitet og meget mere. Flere af interesserne kan ikke opfyldes samtidig og kan hæmme de nødvendige foranstaltninger i bestræbelserne på at skabe den nødvendige tilpasning. Der skal arbejdes med at skabe en ny praksis for bæredygtig arealforvaltning.
- At styrke mulighederne for vandtilbageholdelse, fordi der i de kommunale klimaplaner er et stort behov for at få etableret områder til at kunne håndtere de stigende vandmængder. Disse nye områder har tillige potentiale som våde levesteder og vandløbsøkologi (hjælper biodiversiteten) og som lagring af vand til anvendelse i tørkesituationer.
- Højtstående grundvand er et stigende problem i Danmark som følge af stigende regnmængder, hvor lavtliggende boligområder er udsat, og hvor vandet risikerer at påvirke bebyggelse uønsket. Der forventes ny lovgivning på området, og projektet vil arbejde på hensigtsmæssig implementering af nye praksisser på området.
- Bæredygtig Lokal Afledning af Regnvand (LAR) og ændret planlægning til integration af regnvand i byer har til formål at udvikle "Best practice" inden for rensning og vandforvaltning i komplekse urbane vandoplande for at sikre vandkvaliteten. Opgavernes forskellige omfang styrker den helhedsorienterede tilgang til vandforvaltning.

WP11 Stigende temperaturer, hedebølger og tørke

Region Hovedstaden er ansvarlig for denne arbejdsplan i samarbejde med Region Syddanmark.

Kommuner, der deltager med lokalt forankret arbejde: Herning, København, Lyngby-Taarbæk, Randers, Samsø og Varde.

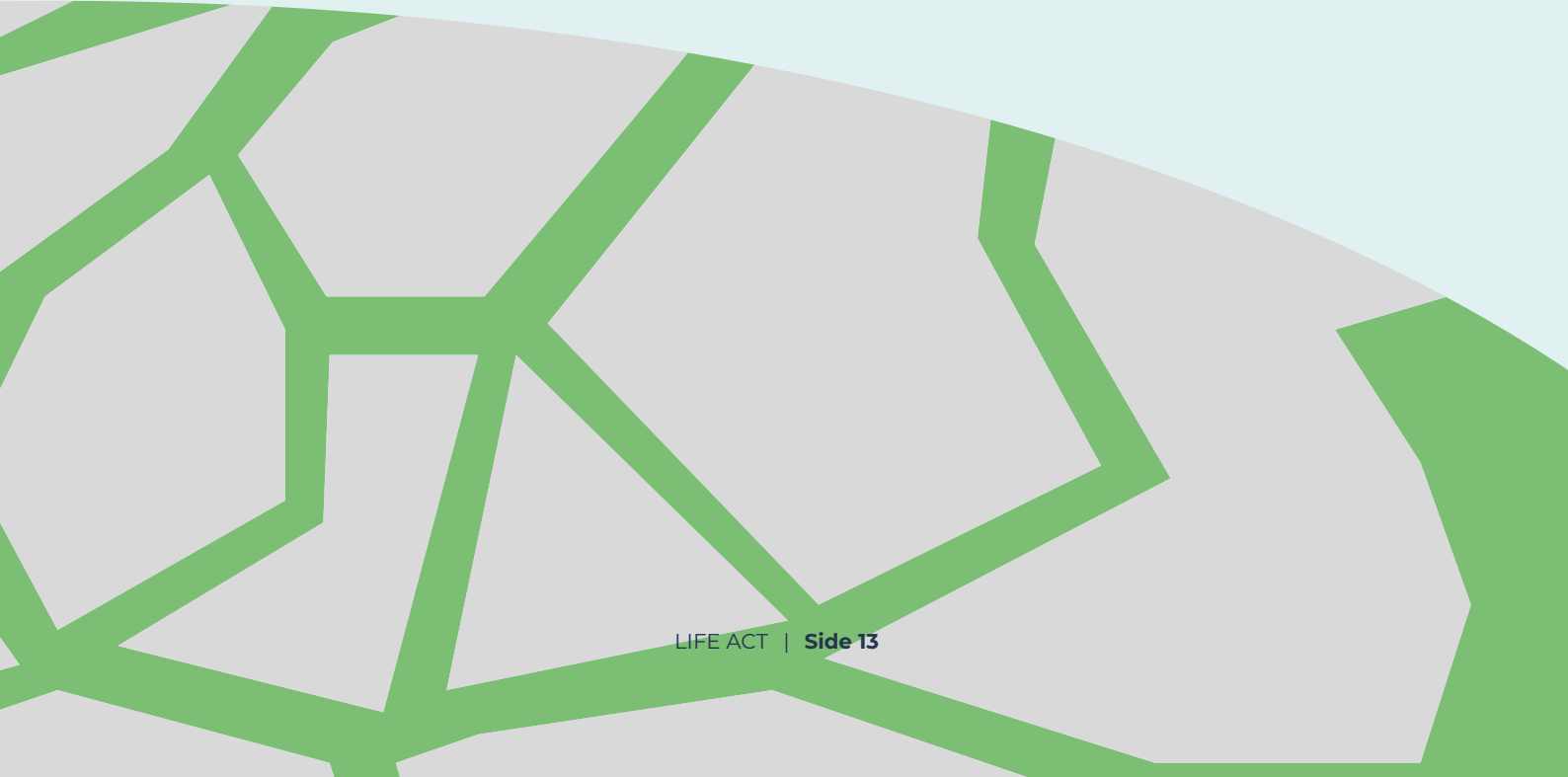
Arbejdet omfatter:

- Hedeøer i byområder. Indsatsen skal fremskynde overgangen fra urbane hotspots til køligere og grønnere byer. Indsatsen fokuserer på fem hovedområder; data, analyse og modeludvikling, test af potentielle værktøjer, kapacitetsopbygning i embedsværket

samt implementering til bedre metoder til at samarbejde med borgere og andre relevante interessenter.

- Tørke og stigende temperaturer. I denne indsats samles og forbedres data og viden om tørke fra ind- og udland. Løsninger afprøves i partnerkommunerne, og på baggrund af erfaringer, tværgående drøftelser og idéudvikling skabes en fælles strategi for fremtidig håndtering af problemfelter i den fysiske planlægning.

Dine noter

Konsortiets medlemmer

Økonomiske partnere

Region Midtjylland, leadpartner
Region Hovedstaden
Region Syddanmark
Region Sjælland
Region Nordjylland
- Nordjyllands Trafikselskab
- Nothdenmark EU Office
Central Denmark EU Office
Aalborg Kommune
Aarhus Kommune
Brønderslev Kommune
Frederikssund Kommune
Herning Kommune
- Herning Vand a/s
Hjørring Kommune
Horsens Kommune
Høje-Taastrup Kommune
Kalundborg Kommune
Københavns Kommune
Lemvig Kommune
- Lemvig Vand a/s
Lyngby-Taarbæk Kommune
- Lyngby-Taarbæk Vand og Spildevand a/s
Mariagerfjord Kommune
Middelfart Kommune

Morsø Kommune
Nyborg Kommune
Næstved Kommune
Odsherred Kommune
Randers Kommune
Ringkøbing-Skjern Kommune
Ringsted Kommune
Samsø Kommune
Skive Kommune
Thisted Kommune
Varde Kommune
Vejen Kommune
Vejle Kommune

Associerede partnere

Arkitektskolen i Aarhus
Danmarks Meteorologiske Institut
Designskolen i Kolding
Energistyrelsen
Fanø Kommune
Favrskov Kommune
Fredericia Kommune
Frederiksberg Kommune
Furesø Kommune
Faaborg-Midtfyn Kommune
Gladsaxe Kommune
Greater COpenhagen EU Office
Greve Kommune
Helsingør Kommune
Herlev Kommune
Hillerød Kommune
Holbæk Kommune
Ikast-Brande Kommune
Jammerbugt Kommune
Kerteminde Kommune
Kolding Kommune
Kystdirektoratet
Læse Kommune
Miljøstyrelsen
Naturstyrelsen

Norddjurs Kommune
Nordfyns Kommune
Odder Kommune
Silkeborg Kommune
Skanderborg Kommune
Sorø Kommune
Stevns Kommune
Syddanmarks EU Kontor
Syddjurs Kommune
UCL University College
University College Norddanmark
Vejdirektoratet
Viborg Kommune
Vordingborg Kommune
Aabenraa Kommune

Læs mere og kontakt

Find mere information på projektets hjemmeside:
www.life-act.eu

Ring eller skriv til projektleder for yderligere information:

Anne Risom

✉ anne.risom@ru.rm.dk

☎ +45 6168 9464

I SAMARBEJDE MED

midt
regionmidtjylland

REGION **H** **Region**
Hovedstaden

REGION
SJÆLLAND
- vi er til for dig

 AARHUS
KOMMUNE

Region Syddanmark

 NORTH DENMARK
REGION

 Central
Denmark
EU Office